

DO KS. DR. AUGUSTYNA JAKUBISIAKA

Słówko od tłumacza.

Na - z wieczności wyciętym - udzielnym obszarze
Kocham, poznaję, działam w momencie, odrazu,
Lecz szczegóły, jak części wielkiego obrazu,
Kolejne tylko myśli badanie mi wskaże.

Wbrew temu, czego uczą rozsądku grabarze,
Czas i ruch to złudzenia : z miejsca nakształt głazu,
Choć na nim pan,- do innych miejsc nie mam przełazu,
Bo kres-liczba rozstawia nieprzebyte strażę.

Duch, zwierzę, drzewo, kamień - wszelkie dzieło Boże
Jest, czemu powierzchowni myśliciele przeczę,
Samodzielną, odrębną, nakształt Stwórcy rzeczę,
Co pierwszymi prawami karmi myśl człowieczę.

Tom poznał, o jedyny rozsądny Doktorze.
Żlem tłumaczył, przepraszam, żlem zrozumiał może ?

Z. JAKIMIĄK.

Zdjęcie 3 – wiersz tłumacza dedykowany ks. Jakubisiakowi umieszczony na początku maszynopisu tłumaczenia rozprawy *Essai sur les limites de l'espace et du temps* (Paryż 1927). Źródło: archiwum Biblioteki Polskiej w Paryżu, akcesja 3420. Fot. własne.

<http://dx.doi.org/10.16926/fil.2018.15.13>

Bartłomiej K. KRZYCH

Uniwersytet Rzeszowski

Wydział Teologiczny Sekcja w Tarnowie, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II

<https://orcid.org/0000-0003-2525-9759>

Ksiądz Augustyn Jakubisiak – „rdzennie polski myśliciel” (?)*

Streszczenie

Celem artykułu jest odpowiedź na pytanie o polskość myśli księdza Augustyna Jakubisiaka, a także wskazanie możliwych elementów i cech takiego sposobu filozofowania. By osiągnąć ten cel, przedstawiono ważniejsze dane biograficzne Jakubisiaka, wskazano na jego istotne relacje intelektualne i osobiste. Zaakcentowano również ważne wydarzenia historyczne, które miały wpływ na całość kształtu myśli Jakubisiaka. Główną część pracy stanowi omówienie najważniejszych założeń i twierdzeń filozofii polskiego kapłana oraz próba oceny jego kontaktów z ojczyzną i polską filozofią. Biorąc pod uwagę zainteresowania Jakubisiaka (August Cieszkowski, Józef Hoene-Wroński, historia polskiej myśli filozoficznej) oraz pewne stałe idee pojawiające się w historii polskiej myśli filozoficznej, teologicznej i społecznej, należy uznać, że myśl Jakubisiaka jest rdzennie polska, o ile za specyficznie polski zostanie uznany chrześcijański indywidualizm.

Słowa kluczowe: Biblioteka Polska w Paryżu, filozofia polska, filozofia na emigracji, wolna wola, wolność.

Augustyn Jakubisiak to polski duchowny katolicki, filozof, teolog i patriota. Żył w latach 1884–1945, przechodząc dwie wojny światowe – co

* Praca naukowa finansowana ze środków budżetowych na naukę w latach 2018–2021 jako projekt badawczy w ramach programu „Diamentowy Grant” (decyzja nr 0002/DIA/2018/47 z dnia 18 lipca 2018 roku i umowa nr 0002/DIA/2018/47 z dnia 7 września 2018 roku). Oficjalna strona internetowa projektu: www.augustyn-jakubisiak.pl. Tekst jest poszerzoną wersją referatu zatytułowanego „Ksiądz Augustyn Jakubisiak – «rdzennie polski myśliciel»”, uwzględniającą pytania i dyskusje w trakcie konferencji „Filozofować po polsku. Źródłowość języka – uniwersalizm zagadnień”, która odbyła się w Instytucie Filozofii Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie w dniach 6–7 maja 2019.